

VENKOV NENÍ MUZEUM ANEB POTENCIÁL KONCEPTU SMART VILLAGES PRO BUDOUCNOST VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Ing. Radim Sršeň, Ph.D.
3.2.2020 Kraj Vysočina Jihlava

Co znamená Smart Villages?

Co je koncept CHYTRÝ VENKOV?

Cílem konceptu **CHYTRÝ VENKOV** je zvýšení kvality života ve venkovských oblastech pomocí potenciálu místních komunit, strategického plánování a aplikování nejmodernějších technologií a inovativních postupů.

Při aplikování konceptu **CHYTRÝ VENKOV** je kladen důraz na komunikaci, mezisektorovou spolupráci, inovační a integrované přístupy a silnou míru občanské participace.

Koncept **CHYTRÝ VENKOV** je založen na udržitelném rozvoji venkova, tedy na vybalancování ekonomických, sociálních i environmentálních aspektů každodenního života.

Koncept **CHYTRÝ VENKOV** je založen na společných řešeních realizovaných v širokém spektru zapojených subjektů, od místních dobrovolníků po špičkové experty. Pro co nejsilnější oboustranně výhodné partnerství je vhodné propojit město a venkov i jednotlivé aktéry na venkově.

Pro úspěšné a široké uplatnění konceptu **CHYTRÝ VENKOV** je nezbytným předpokladem vyřešení přístupu co největší části obyvatel k technologiím a schopnosti je využívat.

Z pohledu implementace budou hrát zásadní roli tzv. inovační zprostředkovatelé, tedy subjekty se znalostí konceptu **CHYTRÝ VENKOV**, které budou aktivně podněcovat zájem o využívání chytrých řešení, budou tato řešení vyhledávat, sdílet a dále propagovat. Díky partnerství všech 4 sektorů (veřejný, soukromý, akademický, neziskový) a dlouhodobé snaze o vyhledávání inovací, je v ČR jako inovační zprostředkovatel vhodná platforma MAS.

organizace
pracovního trhu
a využití nových
forem práce

poskytování
služeb

digitální služby

vodohospodářství

technická
a dopravní
infrastruktura

formální
a neformální
vzdělávání

energetika včetně
řízení a provozu
budov

krizové řízení

e-government

odpadové hospodářství

bydlení

lokální
ekonomika

CHYTRÝ VENKOV

zemědělství
a lesnictví

zásobování
obyvatel
i návštěvníků
venkova

zdravotnictví

mobilita a dopravní

obslužnost včetně
sdílených prostředků
a elektromobility

sociální
inovace

územní
a strategické
plánování

Co znamená Smart Villages?

- SMART : Sdílení, spolupráce a koordinace
- Přemýšlení za hranici obce, za hranici venkova
- Hledání nových forem spolupráce aktérů
- Jde o strategická rozhodnutí, která se mohou projevit až v dlouhodobém horizontu
- Sociální inovace
- Schopnost vzít budoucnost do vlastních rukou
 - Participace občanů
 - Komunitní plánování

Smart řešení

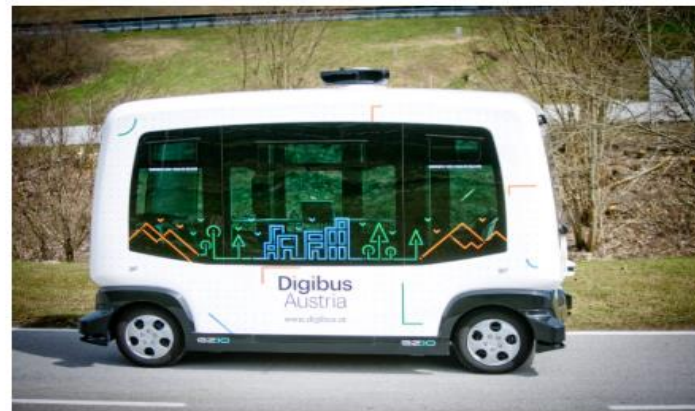
Österreichisches Leitprojekt für
automatisiertes Fahren im
öffentlichen Personennahverkehr

Digibus® Austria

Das österreichische Leitprojekt **“Digibus® Austria”** unter der Konsortialführung von Salzburg Research verfolgt das Ziel, Methoden, Technologien und Modelle zu erforschen und zu erproben, die einen zuverlässigen und verkehrssicheren Betrieb von automatisierten Shuttles in einem intermodalen regionalen Mobilitätssystem erlauben.

Digibus Austria adressiert folgende Forschungsfelder:

1. Teil-automatisierte Werkzeugkette zur Erstellung der digitalen Fahrumgebung
2. Simulation und Tests in realer Umgebung von ÖPNV-relevanten Fahrscenarien
3. Interaktion mit anderen Verkehrsteilnehmer/innen und Fahrgästen

Digibus® 2018, Selbstfahrender Shuttle EZ10 von EasyMile © Salzburg Research/wildbild

5 výzev Chytrého venkova

- Vylidňování venkova a demografická změna
- Místní řešení reagující na krácení veřejných prostředků, centralizaci a omezování služeb na venkově – veřejná správa doprava, zdravotnictví, školství, maloobchod a služby, sociální věci
- Vazba venkov – město
- Role venkova v přechodu na nízkouhlíkovou cirkulární ekonomiku
- Digitální transformace venkova – pokrytí, gramotnost a využití potenciálu nových technologií

Smart řešení (doprava drony, přistávací plochy pro drony)

Smart Villages v rámci 2021+

- v návrhu nařízení nové SZP coby jedna z prioritních oblastí
- samostatný program na úrovni LEADERu
- multifondové horizontální opatření napříč fondy
- ČR musí 45% všech prostředků EU 2021+ využít na inovace, velké podniky nebudou podporovány
- příležitost v rámci opatření 1 návrhu společného nařízení pro ESI fondy

Smart Villages v rámci 2021+

- požadavky implementace konceptu smart villages
 - partnerství
 - participace občanů
 - komunitně projednaná integrovaná strategie
 - vznik tzv. inovačních brokerů v každém regionu
 - návrh nařízení nabízí 2 řešení – využití fungujících struktur MAS či vytvoření nových paralelních struktur
 - největší hrozbou duplicita struktur
 - třeba příležitost dříve než ostatní uchopit a vytvořit moderní chytrý venkov !!!

Smart řešení v maloobchodech (obchody bez obalu, lednice na obcích)

Smart řešení v Kolíně (chytré parkování, lepší místo)

Každý může mít své Lepší místo

Stáhněte si aplikaci, která mění svět. Dejte vědět o problémech ve vašem okolí a aktivně se zapojte do jejich řešení.

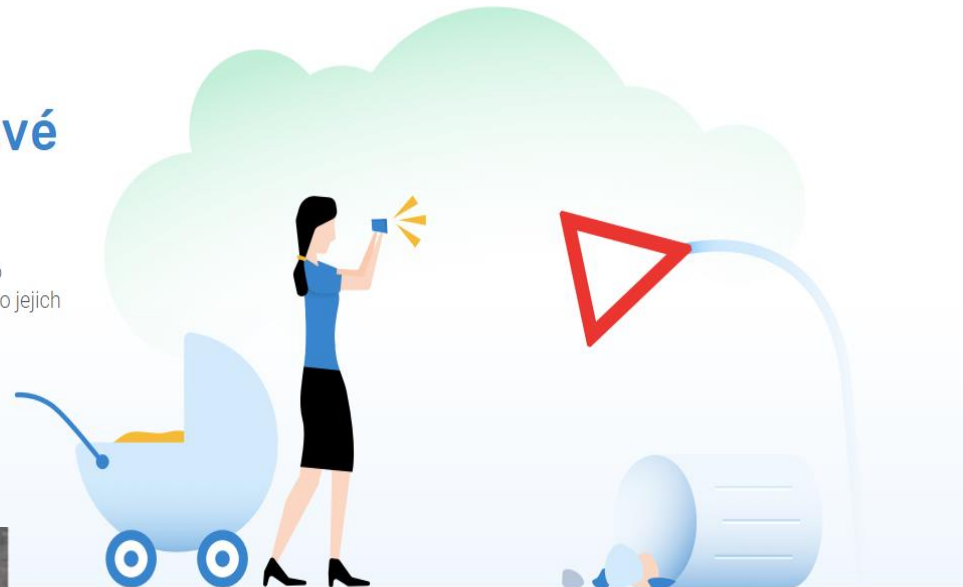
iOS

Android

Windows

Čidla pod parkovacími místy, zobrazení v aplikaci a na webu kde jsou volná parkovací místa

Smart řešení v Kolíně (odpadové hospodářství)

kolín

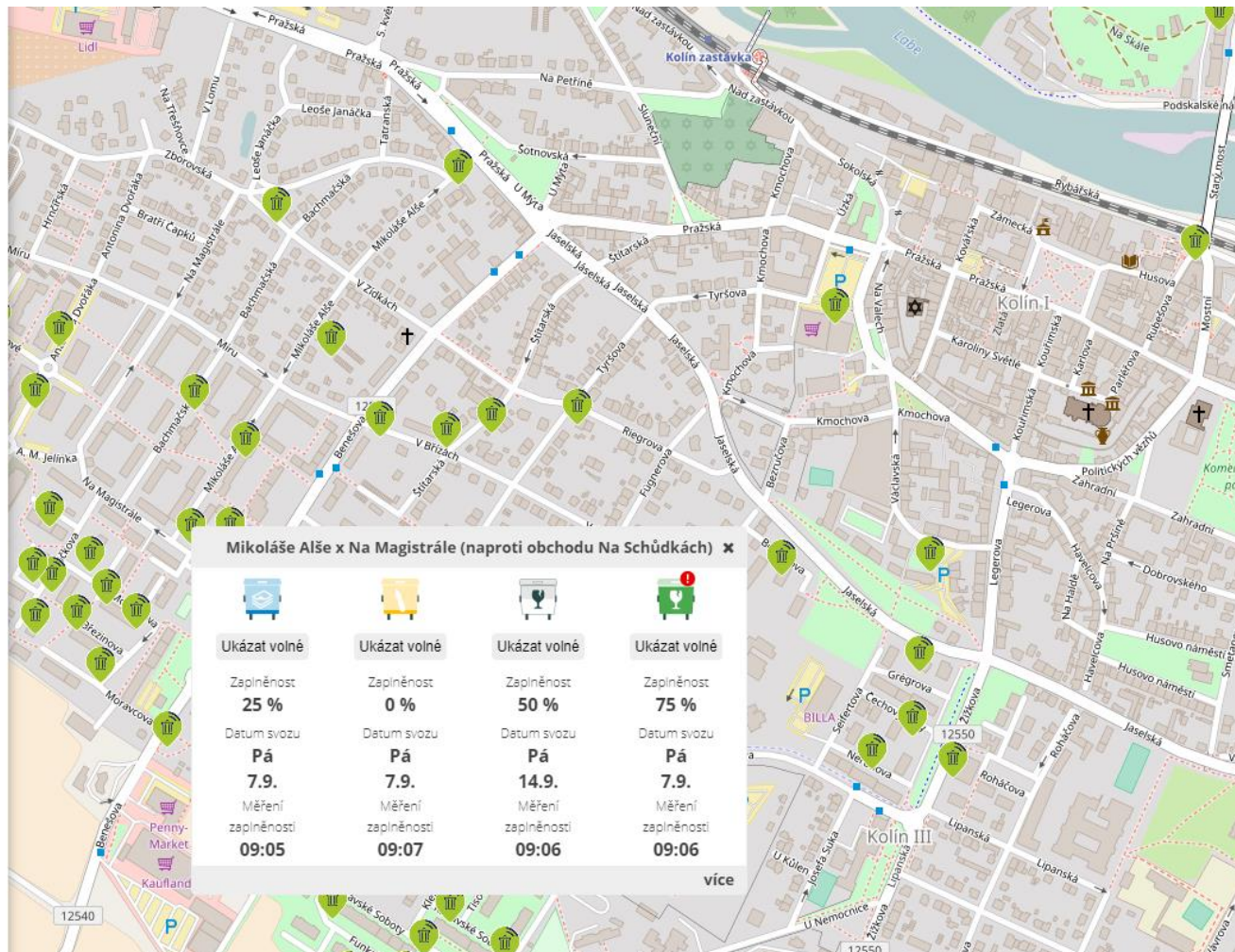
- SKLO BAREVNÉ
- SKLO BÍLÉ
- BIO
- NÁPOJOVÉ KARTONY
- PAPÍR
- PLAST

[Zrušit vše](#) | [Zobrazit vše](#)

Všechny oblasti

KONT. STÁNÍ BEZ OBLASTÍ ☒

[Zrušit filtr](#)

System chytrého odpadového hospodářství, monitoruje zaplněnost kontejnerů na tříděný odpad.

Obec Kněžice

- Smart grid – energeticky soběstačná obec (<http://www.obec-knezice.cz/index.asp?nav=soubory&m1=6&m2=0&m3=0&id=0>)

Obrázek 4. Projekt bioenergetické vesnice

Zdroj: LEADER ve venkovském okrsku Göttinger

Chytrá lavička

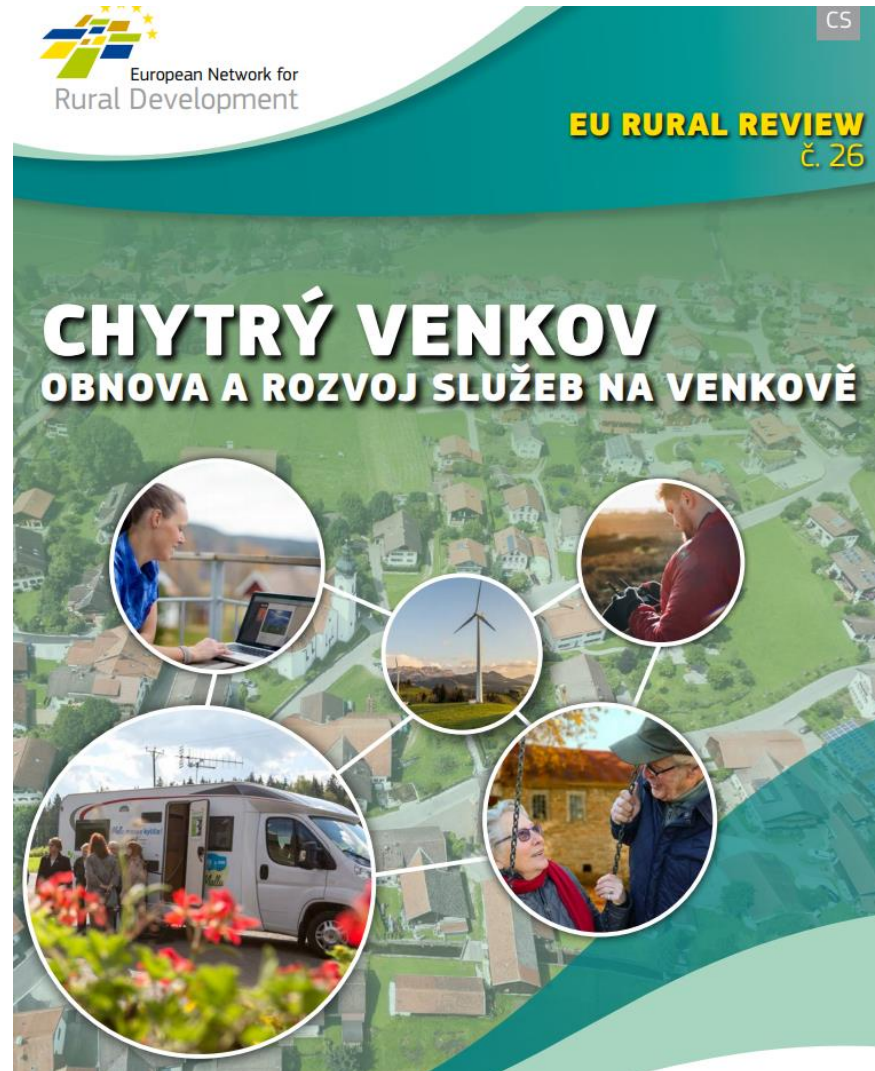

Video

- <https://youtu.be/EAv1zBu1zmM>
- <https://youtu.be/5RSxvfPJyUE>

Smart villages ENRD

http://eagri.cz/public/web/file/598387/Rural_Review_26_Smart_Villages_CS_V06_web.pdf

Chytrá komunita

Příklady z EU

PŘÍKLADY PODPORY INOVACÍ VE SLUŽBÁCH NA VENKOVĚ

Investice na inovace místních služeb jsou financovány z národních fondů. Mezi takto podporované akce patří:

- iniciativa na podporu sdíleného využívání automobilů ve Val Maira (Piedmont), která je založená na využívání webové platformy a kterou řídí družstvo místní komunity;
- vzdálené učebny – středoškolské vzdělávání na dálku v Beigua Sol (Ligurie) a v Piacenza-Parma Apennine (Emilia Romagna);
- vybavení místních lékáren v Matese (Molise) chytrými technologiemi, které umožňují pracovníkům nemocnice provádět diagnózy na dálku;
- chytrá zařízení, která poskytují obyvatelům možnost monitorovat sesuvy půdy a posílit civilní ochranu – v Madonii (Sicílie).

PRVNÍ MĚSTEČKO V UK SE SOCIÁLNÍMI PODNIKY

Vesnice Alston Moor v Cumbrii pozvedla sociální inovace na novou úroveň a stala se ve Spojeném království prvním certifikovaným 'Městečkem se sociálními podniky' (Social Enterprise Town). Tato někdejší hornická vesnice s 2 100 obyvateli přišla v 50. letech o své olověné doly. O třicet let později největší zaměstnavatel v dané oblasti – slévárna oceli zaměstnávající přes 200 lidí – rovněž ukončila svůj provoz, což vedlo k dlouhotrvajícímu období úpadku, k němuž přispěla odlehlost vesnice.

Ovšem v roce 2002 došlo k obratu, když vesnici obešel poskytovatel internetových služeb a místní komunita se spojila a založila vlastní, místně vlastněné služby širokopásmového připojení – Cybermoor. Když pak zavřel místní obchod, komunita se znovu zmobilizovala a časem vyvinula novou místní dynamiku.

V oblasti je v současné době zaregistrováno 24 sociálních podniků, od pekařství a tělocvičny až po sněžný pluh vlastněný a využívaný komunitou a historické nádraží. Všechny tyto podniky provozují dobrovolníci. Každý funguje jako samostatný podnik, ale všechny musí být ziskové a tento zisk reinvestovat do místní ekonomiky. S poukazem na 50 podporovaných pracovních míst, na stovky zapojených dobrovolníků a na roční obrát ve výši 2,2 milionu GBP označili hodnotitelé Ocenění za sociální podnik UK (UK Social Enterprise Awards) vesnici Alston Moor za „model, který by měly napodobit další malé oblasti“.

www.alstonmoorpartnership.co.uk

FARMÁŘKY NABÍZEJÍ VÝUKU, VÝCHOVU A SOUŽITÍ

Sociální zemědělství (neboli zemědělství poskytující péči) znamená krátkodobé nebo dlouhodobé využívání zemědělských zdrojů, jako jsou hospodářská zvířata a plodiny, na podporu nebo zakládání sociálních služeb ve venkovském prostředí. Takové služby zahrnují rehabilitaci, terapii, chráněné zaměstnání, celoživotní vzdělávání a další aktivity, které přispívají k sociálnímu začleňování.

Zajímavým příkladem sociálního zemědělství v Itálii je sociální družstvo s názvem 'Učení, výchova, soužití s farmářkami' (Mit Bäuerinnen lernen-wachsen-leben), nacházející se v provincii Bolzano. Družstvo, které bylo založeno v roce 2007, má přes 100 členů – matek poskytujících denní péči, které nabízejí na svých farmách flexibilní péči o děti, přímo spojenou

s využíváním zemědělských zdrojů a venkovským prostředím jako výukovými prvky.

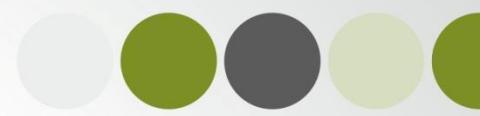
Některé členky družstva nabízejí školním dětem také vzdělávání formou účasti na práci na farmě. Družstvo trvale rozšiřuje svou činnost po celém území a plánuje aktivity sociálního zemědělství rozšířit na lidi se zdravotním postižením, prožít prázdnin na farmách se službami specifické péče, včetně práce v zahradnictví a terapie pomocí zvířat (animoterapie).

V reakci na stárnutí místní populace začalo družstvo v roce 2014 nabízet péči o starší lidi. Dnes nabízí takové služby na požádání 32 zemědělských podniků. Družstvo obdrželo podporu od Evropského sociálního fondu (ESF).

www.kinderbetreuung.it

COOP Wanju (Jižní Korea)

TĚSÍM SE NA SPOLUPRÁCI!

DĚKUJI ZA POZORNOST

Ing. Radim Sršeň, Ph.D.
místopředseda SMS ČR

radim.srsen@gmail.com
+420 603 578141